

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**De vita Francisci Xaverii, qui primus e Societate Jesu in
Indiam & Japoniam Evangelium invexit - Cod.
Ettenheim-Münster 188**

Torsellini, Orazio

[S.l.], nach 1607

Caput XIV.

[urn:nbn:de:bsz:31-115990](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-115990)

scribentibus, praeterea ei, qui remediis: si qua
 de res potestates, afferre possit. Ut videlicet Sa
 cerdotum, ista is, sicut, magis, qui possit etia
 curare. Non de neophytis apud Lusitanos, ca
 Atij apud al- de Lusitanis apud neophytos, detraherent, sedu
 or collaudati- trorsus collaudarent, apud alios, ubique mu-
 tua imitationis pulso tenerentur. Nusquam
 cuiusvis Dynasti, aut Regis auctoritas, nisi po-
 testate facta ab eo Patre, qui ille praecipit o-
 ra, discederet; sed obediendia memores, sem-
 ptegral ad eundem reuertent. Præcipue acie
 officient, quod eius, fieri possit, ut diligere
 Anore ho- ab omnibus: nulla quippe re magis animos
 minor regenti: hominum flecti in omnes partes, quam amore.
 Lusitanae huiusmodi tractent in fœderibus, A-
 da, nullamq; annos: nisi consulto Lemoni
 nensis ora praeposito: aiqua inflexione
 pponat. Lusibus ex praecipit, Haucij, non
 fortim quales fuerit, esse rectas, sed qualis
 esset ipsa, intelligit hinc; quippe cum ipse
 magister ex suis factis, praecipit de
 promerit.

Genm reuocatur, res Indiarum componit

Cap. XLV.

Hinc praecipit, alij Antonium Criminalem
 Parmensem, cum, qui deinde primus à Societate
 IESV deportauit Martyrium, ex India, Comi-
 nenti ora praeposito, iare in exite Februarii mensis,
 anno post Christum natum M. D. XLVIII. uenit
 Cocinum. Hi, orem natus, miris in Lusitaniae Sa-
 Romam litteris, quam maximum Socium nime-
 rum atque ipsum Simone Cominensis de
 Franci, ite- ue all Regi- minarij curatores, ad culturam inuicent Osi-
 Lusitanis: entis. Regem quodque Lusitaniam commonefecit
 ad sui officij memos, Inuicis Lusitanorum praepo-
 sitis.

dicitur conuincitur idoneos curaret, ex quibusdam
 religioſorum hominum familijs. Perfectis quique
 et procuratoribus suis in India reuere eſtiteret ut
 omni ope propagationem iuuiret religionis: &
 ſcilicet neophytis tequerent, foſcerentque. Non alia
 utroque potiore obſeruatione fidei profundam
 aiam. Simul ab eo petijt, ut populatum ſuum
 aiam miſeratus, Luſitanorum indigenarumque pu-
 pillis inſtitueretur domicilia certis, ſuis ueſtigijſ
 attribueret. Inde Coius cum ſtupet, Cranganora
 uenit: oppidum id eſt Luſitanorum a Coſino mit-
 tia partium ciuitas XV. Cranganora deinde pro-
 fecty Joam Martio menſe jam inito peruenit.
 Erant in Joano Collegio & Societate con-
 ptaer: I. Pallas, alumnorum caſtor: Franciſcy P. Nicolaus
 Poror, eundem magiſter. P. Nicolaus Lanceloty Lanceloty Coſe
 Rector Sociorum, partim recentium a Luſitania qj Joani Re-
 partim uſitatorum in India. Quorum plerique
 Haecorum famam duxerat cognitum, de ſerice
 iam noſte ſua uſuebant. Franciſcy igitur petijt
 rediens, tum a ueteribus, tum a nouis ſocijs in
 credebili amore & quibus tanquam Communis
 Paſtor excepty, qjſtorum Curſo Turriano lu- Coſmy Tur
 comac ſalutem attulit. Di in Inſula Amboine rianq abaxie
 ſicut ſupra offendimy: egregia Franciſcy ſonit. tale animi un
 monium admiratur, eundem expedierat Societa
 tom. Inde Goa profectus, in Collegiū reſpiciat
 ſe, ad Dei uoluntate per executionem ſpiritualis
 meditationes explorata, de ſua uita ratione tandem
 ſtetur. Sub ſine eimodi uimentationum
 cum grauiſſimis cuius incerto fluctuaret animo:
 repente Franciſcy quare felicis ſideris appetu
 tranquillitate mentis conſentit ſonit Societati
 hanc uacanter adiecit. Iam alumnorum ſoni Joani ſoni
 narij huij fructy

nam patris exstabat fructu. Nam propter intergre-
ter, ac sacerdoter, qui inde eundem, adhuc in ora
Comminenti haud regniter versabantur, plures a-
lumni iam adulti in suburbanor. uivis christi, mil-
tor, reginde Ethnorum quam adducebant, Christi-
ni, sacro intiamtibus. Quibus rebus lecty Xavo-

Prorege reo
ciliat Sancto
ti.

reij, opera prebit dicit intentiore ura exuli
re alumnor tanto usui futuror. Inter hac in
curre Caprum Prorege India molestorum
sermonibus alienorum, minus fauore Societati
rentiers, primo quoque tempore cum uomen-
re ac placare docuit. Sed huius parua dictu-
rer intenciois, qua accensum eij in meditando
studium ofondit. Andreas quidam Indus Jan-
ni Collegij alumnus erat, idemq; Francisci Co-

Pomeridiana
meditatio.

mes; Hic ille a prandio de more operis rem-
callestia meditationi daturus proceperat
ut simul atq; altera post meridiam hora
multita foret, ipsorum commonefaceret scilub.
Quippe sibi conveniendum esse Prorege super
re magni momenti. Paruit Andreas, ac prae-
pi

Primum molis luto
fuit obstratib;
a Sckrity.

Tempore ad Franciscum in cubiculum alit
Reponit hominem sellentem audenti vultu,
apertis oculis, alacrisque a corpore sensibus;
oculorum animumq; usum amittit eul exale-
ror. Igitur Indus rapens uoce nequiquam
compellatum, cum non uehementius exire uolo,
non obsequendo pedibus, non fores quatiendo
cum exire potuisset, tritu exitumit. Hac
inter, quarta iam a meridie hora lecta erat. I-
tugue eius quoque rei admonitio Xaverij, confo-
sim suad Victorium parat. Caterum idem ille
animi sermo atque uerba alienam a scripto
itineris mentem agebat. Lusitica erabundy per
urbem

urbem reliquam diu meditando consumpsit. Inq. Perurbem
 nox appetebat, cum Pater comitis ad munita ad alienatis e rase
 re voluit, ac senes aberrare aliquando sensis. pto itinere sen
 Pwvide ad amitem usq. Alio die, inquit, in sibus.
 Pwvege agemus; hunc enim diem sibi Deus
 vindicavit. Pospo igitur die Pwvege arlit
 placidusque.

Dilex Lucitanus a perditâ vita ad
 honestatem revocat.

Cyp. XV.

Subinde composito uotore amicum in amil-
 tarum amores offusum insensere, cum de in-
 ductoria sub mendicium conuocis prauis uis que
 superveniens, ultro se offert hospitem un
 vitulumque. Videbat ille Lauerium humil sine
 Tempostivum consiviam fore. Sed abnuere no
 ausus, comiter excepit eum, similitatis obre
 quiq. compositis ad hilaritatis vultu, motu
 animi tegens. Apparato prauis proster ac
 umbuit. Formosa amilla, caillomq. hospites
 pollicer, ministrant. Cooperat domini uerua
 elia, quod nemo proterea domi serui obret.
 et tanta amillarum copia ipsum insignis in dom
 porantia suspendum fuisse poterat. Ergo cum Tempostivum
 Laueriq. dissimulans super mensam de ea se uactu delictorum die
 nullum fecisset, sub prindum oburgatione extime simulatio play
 scere hospes uelut in manifesto flagitio deprehe uolet quam
 sig. Ceterum Franciscus gratijs actus, p illi amil-reprensio
 li-que bene precaty discedet. Pler dissimulatio ad
 corrigendum amicum ualuit, quam oburgatio in
 lieret. Hospes motu liberata, cum tantum ulcoz
 manifestum probum ac decessu factu Pulipet,
 de uotore filentis. Franciscam adice, sua sponte
 domum redire iuitare p adducere conuicâ cepit
 Et ille